

Obsah

I Základní pojmy teorie práva (JUDr. Jana Dostálová – JUDr. Jaromír Harvánek, CSc.)	7
1.1 Vymezení pojmu a funkce práva.....	7
1.1.1 Co je právo?.....	7
1.1.2 Tvorba práva	8
1.1.3 Objektivní a subjektivní právo	9
1.1.4 Funkce práva	10
1.2 Prameny práva.....	11
1.2.1 Materiální a formální prameny práva	11
1.2.2 Klasifikace pramenů práva	12
1.2.3 Právní normativní akty	13
1.2.4 Lokální tvorba práva	14
1.3 Právní normy	16
1.3.1 Pojem právní normy.....	16
1.3.2 Specifické znaky právní normy.....	17
1.3.3 Struktura právních norem	18
1.3.4 Subjekt, objekt, obsah právní normy	19
1.4 Druhy právních norem.....	19
1.5 Působnost právních norem	21
1.5.1 Pojem působnosti.....	21
1.5.2 Časová působnost právních norem	23
1.5.3 Aplikovatelnost, efektivnost právních norem.....	25
1.6 Právní vztahy.....	25
1.6.1 Pojem a struktura	25
1.6.2 Předpoklady právních vztahů	26
1.6.3 Prvky právních vztahů.....	29
1.7 Aplikace práva.....	32
1.7.1 Pojem aplikace a otázky obecné	32
1.7.2 Individuální právní akty.....	32
1.7.3 Aplikační proces	34
1.7.4 Analogie	36
1.8 Interpretace.....	36
1.8.1 Pojem interpretace a obecné otázky	36
1.8.2 Objekt interpretace práva	38
1.8.3 Klasifikace interpretace	39
1.9 Odpovědnost.....	42
1.9.1 Pojem odpovědnosti.....	42
1.9.2 Koncepce právní odpovědnosti	44
1.9.3 Porušení právní povinnosti	45
1.9.4 Prvky právní odpovědnosti.....	46
1.10 Záruky zákonnosti	48
1.10.1 Pojem zákonnost a její záruky.....	48
1.10.2 Stručný přehled záruk zákonnosti	50
1.11 Systém práva	55
1.11.1 Obecné otázky	55
1.11.2 Právní odvětví	55

1.11.3	Mezinárodní a vnitrostátní právo.....	56
1.11.4	Evropské právo.....	57
1.11.5	Některé problémy systému práva v ČR.....	59
2	Základy ústavního práva (JUDr. RNDr. Vlastislav Man).....	61
2.1	Úvod do ústavního práva České republiky.....	61
2.1.1	Vymezení pojmu ústavního práva.....	61
2.1.2	Vztah ústavního práva k jiným právním odvětvím.....	62
2.1.3	Prameny ústavního práva.....	63
2.2	Ústava České republiky. Ústavní pořádek.....	63
2.2.1	Přijetí, koncepce a vnější forma Ústavy České republiky.....	63
2.2.2	Ústavní pořádek (ústava ČR).....	66
2.3	Ústavní základy České republiky.....	66
2.4	Moc zákonodárná.....	72
2.4.1	Základní východiska úpravy moci zákonodárné.....	72
2.4.2	Základní charakteristika Parlamentu.....	72
2.4.3	Vnitřní organizace Poslanecké sněmovny a Senátu.....	74
2.4.4	Působnost a pravomoc Parlamentu.....	75
2.4.5	Zákonodárný proces.....	76
2.4.6	Postavení člena Parlamentu.....	78
2.5	Moc výkonná.....	80
2.5.1	Základní východiska ústavní úpravy moci výkonné.....	80
2.5.2	Prezident republiky.....	80
2.5.3	Vláda.....	82
2.5.4	Ministerstva a jiné ústřední správní úřady.....	84
2.5.5	Státní zastupitelství.....	85
2.6	Moc soudní.....	87
2.6.1	Základní východiska ústavní úpravy moci soudní.....	87
2.6.2	Ústavní principy soudnictví.....	88
2.6.3	Ústavní soud.....	89
2.6.4	Soudy (obecné).....	92
2.7	Nejvyšší kontrolní úřad.....	94
2.8	Česká národní banka.....	96
2.9	Územní samospráva.....	97
2.9.1	Základní východiska ústavní úpravy územní samosprávy.....	97
2.9.2	Obec.....	98
2.9.3	Vyšší územní samosprávné celky (kraje).....	104
2.10	Základní práva a svobody.....	107
2.10.1	Vymezení některých základních pojmů.....	107
2.10.2	Základní práva a svobody v Ústavě České republiky.....	109
2.10.3	Listina základních práv a svobod.....	110
3	Organizace soudnictví	
	<i>(JUDr. Ilona Schelleová, Dr. – doc. JUDr. Karel Schelle, CSc. – JUDr. Jana Čuhelová).....</i>	118
3.1	Podstata soudnictví.....	118
3.2	Druhy soudnictví.....	121
3.3	Organizační principy soudnictví.....	123
3.3.1	Výkon soudní moci pouze soudem.....	123
3.3.2	Výkon soudní moci jménem republiky.....	127

3.3.3	Nezávislost soudů	127
3.3.4	Nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci	128
3.3.5	Jednota soudní soustavy	129
3.3.6	Rozhodování senátem a samosoudcem	130
3.3.7	Účast lidu na výkonu soudní moci	130
3.4	Právní úprava soudnictví	132
3.5	Organizace soudnictví	135
3.5.1	Soudní soustava	135
3.5.2	Pravomoc českých soudů	135
3.5.3	Okresní soudy	142
3.5.4	Krajské soudy	144
3.5.5	Vrchní soudy	148
3.5.6	Nejvyšší soud	149
3.6	Správní soudnictví	152
3.6.1	Pravomoc soudů	152
3.6.2	Příslušnost soudů	152
3.6.3	Postavení a organizace Nejvyššího správního soudu	153
3.6.4	Soudcovská rada Nejvyššího správního soudu	155
3.6.5	Správa Nejvyššího správního soudu	156
3.6.6	Krajské soudy jako soudy správní	158
3.6.7	Správní soudnictví podle občanského soudního řádu	158
3.6.8	Kompetenční spory	160
3.7	Rozhodčí soudnictví	161
3.7.1	Podstata rozhodčího soudnictví	161
3.7.2	Současná právní úprava rozhodčího řízení	163
3.7.2.1	Prameny rozhodčího řízení	163
3.7.2.2	Vymezení rozhodčí smlouvy	164
3.7.2.3	Rozhodci	165
3.7.2.4	Stálé rozhodčí soudy	167
3.8	Postavení soudců, přisedících, justičních čekatelů a vyšších soudních úředníků	170
3.8.1	Soudci	170
3.8.2	Přisedící	189
3.8.3	Justiční čekatelé	191
3.8.4	Vyšší soudní úředníci	194
3.9	Organizace státního zastupitelství	199
3.9.1	Postavení státního zastupitelství	199
3.9.2	Organizace státního zastupitelství v rámci jeho vnitřní struktury	202
3.9.3	Dohled vyššího státního zastupitelství	203
3.9.4	Obligatoční podmínky pro výkon funkce státního zástupce	203
3.9.5	Vznik funkce státního zástupce, zproštění funkce, zánik funkce	207
3.9.6	Kárná odpovědnost státních zástupců	210
3.10	Organizace právní služby	217
3.10.1	Právní služba v ČR	217
3.10.2	Advokacie	218
3.10.2.1	Poslání advokacie	218
3.10.2.2	Právní úprava advokacie	219
3.10.2.3	Organizace advokacie	220
3.10.2.4	Práva a povinnosti advokáta	220
3.10.2.5	Způsoby výkonu advokacie	229

4	Základy organizace veřejné správy a správního práva	237
	<i>(doc. JUDr. Karel Schelle, CSc. – JUDr. Andrea Schelleová)</i>	
4.1	Organizace veřejné správy	237
4.1.1	Změny ve veřejné správy na počátku devadesátých let	237
4.1.2	Vývoj veřejné správy od roku 1993	238
4.1.2.1	Obecní zřízení	238
4.1.2.2	Krajské zřízení	244
4.1.2.3	Finanční správa	249
4.1.2.4	Sociální správa	249
4.2	Správní právo	253
4.2.1	Přestupkové právo	253
4.2.2	Správní řízení	254